

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **IVBT, v.o.s.**, se sídlem Pod Kaplí 155/5, Ostrava – Radvanice, zastoupený JUDr. Jaromírem Hanušem, advokátem se sídlem Kosmova 20, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 10. 2007, č. j. 22 Ca 390/2006 – 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 10. 2007, č. j. 22 Ca 390/2006 – 31 byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 1. 9. 2006, č. j. 4792/130/2006, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti platebnímu výměru Finančního úřadu Ostrava I ze dne 22. 9. 2005, č. j. 152118/05/388912/4731, kterým mu bylo předepsáno penále na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období od 1. 1. do 31. 12. 1996 výši 135 989 Kč. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že všechny stěžovatelem uplatněné žalobní body (otázka zahájení daňové kontroly, otázka promlčení dodatečně vyměřené daně z přidané hodnoty za zdaňovací období 4. čtvrtletí 1996 a otázka místní příslušnosti správce daně) se pojí nikoliv s napadeným rozhodnutím, kterým bylo zamítnuto odvolání proti platebnímu výměru na daňové penále na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 1996, popř. řízením, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, ale toliko s řízením předcházejícím, tj. s řízením ve věci vydání dodatečného platebního výměru, kterým byla stěžovateli dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996, na jehož základě správce daně vyměřil daňové penále. V dané procesní fázi již nelze zpochybňovat zákonnost, potažmo právní účinky, dodatečného platebního výměru ze dne 21. 12. 2001, č. j. 163216/01/388912/4731 vydaného v předcházejícím a již skončeném řízení, neboť je nezbytné vycházet z presumpce jeho platnosti

a správnosti. V rámci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí nelze proto tyto námitky projednat.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že v dané věci bylo rozhodnuto bez jednání, i když písemným podáním ze dne 20. 2. 2007 s tímto postupem vyjádřil nesouhlas a požadoval projednání věci s nařízeným jednáním. Dále namítal porušení zásady zákonnosti podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) a v návaznosti na čl. 2 Listiny základních práv a svobod nerespektování právní jistoty daňového poplatníka. Dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996 stěžovatel napadl řádným i mimořádným opravným prostředkem z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty pro její vyměření ve smyslu ust. § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků. Finanční orgány se vůbec touto skutečností nezabývaly, nepřihlédly k ní ani z úřední povinnosti a daň za prekludované období vyměřily. Podle názoru stěžovatele nemohlo dojít k pravomocnému doměření daňové povinnosti, když rozhodnutí odvolacího orgánu v dané věci bylo vydáno po lhůtě stanovené v ust. § 47 zákona o správě daní a poplatků. Z tohoto nepravomocného rozhodnutí nemohla vzniknout povinnost platby daně a následně ani penále. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud nepřihlédl k tomu, že platební výměr na daňové penále nabyl právní moci až dne 11. 9. 2006, tedy v době, kdy marně uplynula promlčecí lhůta ve smyslu ust. § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků ve vazbě na § 70 citovaného zákona. Z těchto důvodů navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázalo na to, že všechny stěžovatelem uplatněné odvolací i žalobní námitky se vztahovaly nikoliv k napadenému rozhodnutí, ale pouze k řízení, v němž byl vydán dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996. V dané procesní fázi již nelze zpochybňovat zákonnost či účinky dodatečného platebního výměru a je nutno vycházet z presumpce jeho platnosti a správnosti. Stěžovatel mohl tyto námitky uplatnit v rámci soudního přezkumu dodatečného platebního výměru, což však neučinil. K námitce promlčení uplatněné v doplnění kasační stížnosti finanční ředitelství uvedlo, že v případě stěžovatele se dodatečně vyměřená daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996 stala splatnou dne 6. 2. 2002, neboť dodatečná platební výměr ze dne 20. 12. 2001 byl stěžovateli doručen dne 7. 1. 2002 a dodatečně vyměřená daň byla splatná v náhradní lhůtě splatnosti do 30 dnů ode dne doručení předmětného rozhodnutí. Právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek, a tedy i právo správce daně vyrozumět daňového dlužníka o předpisu daňového penále, trvá do 31. 12. 2008. Splatností nedoplatku ve smyslu ust. § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků je u daně dodatečně vyměřené míněna splatnost náhradní, neboť lhůta k vybrání nedoplatku nemůže začít běžet dříve, než byl nedoplatek vyčíslen v platebním výměru na daň, i když by se tak stalo s několikaletým odstupem od původní splatnosti dlužné daně. Penále, ačkoliv se počítá od původního dne splatnosti, je proto možno vyčíslit a předeplatit až po vydání platebního výměru na daň. Správce daně v předmětném daňovém řízení postupoval v souladu s právními předpisy a důkazní řízení bylo provedeno v mezích správního uvážení. S ohledem na výše uvedené finanční ředitelství navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítal, že v dané věci bylo rozhodnuto bez jednání, i když písemným podáním ze dne 20. 2. 2007 s tímto postupem vyjádřil nesouhlas a požadoval projednání věci s nařízeným jednáním.

Podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v podání ze dne 20. 2. 2007, které bylo krajskému soudu doručeno dne 14. 3. 2007, vyjádřil nesouhlas s tím, aby bylo ve věci rozhodnuto bez jednání, krajský soud nařídil ústní jednání, s to na 26. 9. 2007 v 11 hodin. Protože se stěžovatel k jednání nedostavil a neměl vykázano doručení předvolání, krajský soud jednání odročil na 29. 10. 2007 v 11 hodin za účelem nového předvolání účastníků řízení. Předvolání k tomuto jednání bylo stěžovateli doručováno na adresu jeho sídla, tj. na adresu Pod Kaplí 155/5, Ostrava - Radvanice. Protože stěžovatel nebyl při doručování předvolání na uvedené adrese zastížen, byla mu zásilka dne 2. 10. 2007 uložena u držitele poštovní licence (§ 46 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.) a stěžovateli byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl (§ 50c odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Současně byl stěžovatel poučen, že nevyzvedne-li si zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i kdyby se adresát o uložení nedozvěděl (§ 50c odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Protože si stěžovatel zásilku v uvedené lhůtě nevyzvedl, považuje se za den doručení pátek 12. 10. 2007 (§ 50c odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Ani k tomuto v pořadí druhému jednání se stěžovatel nedostavil. Námitka stěžovatele je tedy nedůvodná, neboť krajský soud o věci nerozhodl bez jednání. Je věcí stěžovatele, že se k jednání nedostavil, ač byl řádně předvolán.

Stěžovatel dále namítal, že rozhodnutí finančního ředitelství ve věci dodatečného platebního výměru na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996 bylo vydáno po lhůtě stanovené v ust. § 47 zákona o správě daní a poplatků, a proto nemohlo dojít k pravomocnému doměření daňové povinnosti a tudíž nemohla vzniknout ani povinnost platby penále. Jakkoliv lze se stěžovatelem souhlasit v tom, že vyměření daňového penále bezprostředně souvisí s vyměřením daně, soudům již nepřisluší toto předchozí vyměření daně přezkoumat. Rozhodnutí, které bylo napadeno žalobou, a které tedy jediné může být podrobeno soudnímu přezkumu, je platební výměr na penále, nikoli platební výměr, kterým byla dodatečně doměřena daň z přidané hodnoty. Předmětem řízení před krajským soudem proto nebylo, a ani být nemohlo, to, zda došlo k prekluzi práva doměřit daňový nedoplatek na dani z přidané hodnoty, ale pouze to, zda platební výměr na penále byl vydán v souladu se zákonem, tedy, zda penále bylo předepsáno ve správné výši a za období, kdy ještě lze daňový nedoplatek vybrat. Proto se ani Nejvyšší správní soud nemohl zabývat námitkami, které se týkají dodatečného platebního výměru ze dne 21. 12. 2001, č. j. 163216/01/388912/4731, jímž byla stěžovateli dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996.

Rovněž námitka obsažená v doplnění kasační stížnosti, že krajský soud nepřihlédl k tomu, že platební výměr na daňové penále nabyl právní moci až dne 11. 9. 2006, tedy v době, kdy marně uplynula promlčecí lhůta ve smyslu ust. § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků ve vazbě na § 70 citovaného zákona, je nedůvodná. V daném případě správce daně vydal dne 20. 12. 2001 na základě kontroly daně z přidané hodnoty dodatečný platební výměr, jímž byla stěžovateli doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období IV. čtvrtletí 1996. Tento platební výměr byl stěžovateli doručen dne 7. 1. 2002. V roce následujícím po doměření daně, tj. v roce 2003, tak začala běžet šestiletá promlčecí lhůta pro vybrání nedoplatku, a tedy i lhůta pro vyrozumění daňového dlužníka o předpisu daňového penále, která pak skončila dne 31. 12. 2008. Žalobou

napadené rozhodnutí nabylo právní moci 11. 9. 2006. Splatností nedoplatku ve smyslu ust. § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků se má totiž na mysli splatnost náhradní. Lhůta pro vybrání nedoplatku nemůže běžet dříve, než byl nedoplatek vyčíslen platebním výměrem, byť by se tak stalo s odstupem několika let od původního dne splatnosti dlužné daně. Totéž platí i pro penále, které, ačkoliv se počítá od původního dne splatnosti, lze vyčíslit a předeepsat až po vydání platebního výměru na daň (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2007, č. j. 1 Afs 142/2005 - 35). S ohledem na uvedený judikatorní názor, skutkové okolnosti v dané věci a neexistenci žalobní námitky nelze důvodně krajskému soudu vytýkat, že se otázkou prekluze nezabýval.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu